

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Adriána Ocilková

Spoznávajko na cestách

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Adriána Ocilková

Kontakt na autora UZ: Základná škola Lúčna,
Námestie Jána Pavla II. 827/26,
Vranov nad Topľou 09301
skola@zslucnavt.edu.sk

Názov: **Spoznávajko na cestách**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Martin Gore

ISBN 978-80-565-0327-0

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Spoznávajko na cestách

Spoznávajko sa vybral na poznávaciu cestu po Slovensku. Každé mesto, ktoré spolu prejdete bude označené na mape. Pozorne sleduj jeho cestovanie po významných mestách, ktoré ti opíše, lebo z toho, čo si zapamätáš ti položí zopár otázok. Ale verím, že ich hravo zvládneš. Jeho prvou zastávkou bolo hlavné mesto Slovenska- Bratislava.

Mapa Slovenska: Na Slovensku máme dve mestá s počtom obyvateľov viac ako **100 tisíc- Bratislava a Košice.**

BRATISLAVA:

Bratislava je hlavné mesto Slovenska. V minulosti sa volala Prešporok, Poszony, Pressburg. Má viac ako 400 tisíc obyvateľov. Hlavnou dominantou Bratislavy je Bratislavský hrad. Neďaleko sa nachádza aj hrad Devín. Cez mesto tečie rieka Dunaj, na ktorej je päť mostov. Najznámejší je Nový most, nazývaný aj Most SNP s vyhlídkovou vežou. Významnou pamiatkou je Dóm svätého Martina, kde sa v minulosti konali korunovácie uhorských kráľov. V Bratislave sídli Národná rada SR, vláda a prezident. Nachádza sa tu Slovenské národné divadlo. Je tu letisko M. R. Štefánika, ktoré je najväčšie na Slovensku. Nachádza sa tu Slovnaft - najväčší chemický závod na Slovensku.

Bratislavský hrad

Devín

Dóm svätého Martina

Most SNP

Úloha č.1: Ak je podľa teba veta pravdivá, doplň do rámčeka P, ak to nie je pravda,

doplň N:

- V Bratislave sídli prezident
- Bratislava má menej ako 400 tisíc obyvateľov
- Bratislavu pretína rieka Dunaj
- Významnou pamiatkou Bratislavy je Dóm svätej Alžbety

Úloha č.2:Doplň chýbajúce slabiky, aby si dostal úplné slovo:

Bra slava

De

le sko

naft

naj

KOŠICE:

Košice sú druhým najväčším mestom Slovenska. Sú metropolou východného Slovenska. Majú viac ako 200 tisíc obyvateľov. Významnou kultúrnou pamiatkou je gotický chrám Dóm svätej Alžbety. Nachádza sa tu Štátne divadlo. Cez mesto preteká rieka Hornád. Sídli tu Ústavný súd SR. Každý rok sa tu beží Medzinárodný maratón mieru. Významným priemyselným podnikom je U.S.Steel, ktorý vyrába výrobky zo železa. Nachádza sa tu aj letisko, ktoré je 2.najväčšie na Slovensku.

Štátne divadlo

Dóm sv. Alžbety

Úloha č.3: V každom riadku sú tri pojmy, z ktorých jedno súvisí s Košicami. Tvojou úlohou je nájsť to slovo a zakrúžkovať ho.

- ❖ Dunaj, Hornád, Váh
- ❖ U.S Steel, Chemlon, Slovnaft
- ❖ Dóm sv. Michala, Spišský hrad, Dom s. Alžbety
- ❖ Ústavný súd SR, Parlament SR, Vláda SR
- ❖ Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko

Úloha č.4: spoj čiarou súvisiace pojmy:

- Priemyselný podnik Hornád
- Kultúrna pamiatka U.S.Steel
- Rieka Dóm sv.Alžbety

Na Slovensku máme **osem miest** s počtom obyvateľov viac ako **50 tisíc** - **Prešov, Žilina, Nitra, Banská Bystrica, Trnava, Martin, Trenčín a Poprad.**

PREŠOV:

Prešov je mesto na východnom Slovensku, ktoré má viac ako 50 tisíc obyvateľov. Je to tretie najväčšie mesto Slovenska. Je krajským mestom Prešovského kraja. Cez Prešov preteká rieka Torysa. Nachádza sa tu Divadlo Jonáša Záborského. Prešov je sídlom gréckokatolíckeho biskupstva. Neďaleko Prešova je pivovar Šariš.

Katedrála sv. Mikuláša

Divadlo Jonáša Záborského

Úloha č.5: V osemsmierovke nájdí 10 pojmov. Zapíš ich k mestu, ku ktorému patria.

A	T	S	D	F	G	D	K	L	P
K	O	Š	I	C	E	E	N	E	R
CH	R	Á	M	O	D	V	P	T	E
T	Y	L	X	C	Á	Í	B	I	Š
M	S	N	B	V	N	N	P	S	O
Z	A	E	Š	A	R	I	Š	K	V
T	F	A	N	V	O	L	S	O	L
D	U	N	A	J	H	P	U	R	A

PREŠOV

KOŠICE

BRATISLAVA

Úloha č.6: Do vety doplň správne slovo:

Cez Prešov tečie rieka .

je krajským mestom Prešovského kraja.

Prešov je najväčším mestom na Slovensku.

Ned'aleko Prešova sa vyrába pivo .

V Prešove sídli biskupstvo.

ŽILINA, NITRA, BANSKÁ BYSTRICA:

ŽILINA:

Žilina ja krajské mesto Žilinského kraja. Nachádza sa na severe Slovenska. Cez Žilinu preteká rieka Váh. Hlavné námestie sa nazýva Mariánske námestie, významné je aj Námestie Andreja Hlinku. Žilina je významným dopravným uzlom. Nachádza sa tu Budatínsky zámok. Sídlí tu automobilový závod, ktorý vyrába autá značky KIA.

Námestie Andreja Hlinku

Budatínsky zámok

NITRA:

Nitra je krajské mesto Nitrianskeho kraja. Je to významné kultúrno-historické centrum. Nitra mala významné postavenie ešte v časoch Veľkej Moravy. Sídlil tu aj Pribina-nitrianske knieža. Tečie cez ňu rieka Nitra. Nad mestom sa týči vrch Zobor. Nachádza sa tu Divadlo Andreja Bagara. Každoročne sa tu usporadúva poľnohospodársky veľtrh Agrokomplex.

Divadlo Andreja Bagara

Vrch Zobor

BANSKÁ BYSTRICA:

Banská Bystrica je krajským mestom Banskobystrického kraja. Je metropolou stredného Slovenska. V minulosti bola významným banským kráľovským mestom. Počas druhej svetovej vojny bola centrom Slovenského národného povstania. Nachádza sa tu aj pamätník SNP.

Námestie SNP

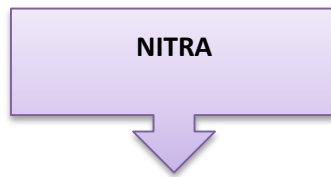
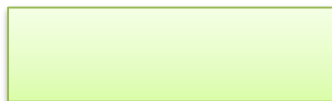
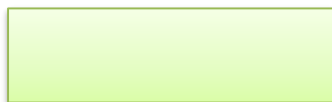
Múzeum SNP

Úloha č.7: Je o mestách Žilina, Nitra, Banská Bystrica

Doplň po tri ľubovoľné pojmy, ktoré súvisia s mestami:

ŽILINA

NITRA

BANSKÁ BYSTRICA

Úloha č.8: Z rozhádzaných písmen vytvor slová:

B

Z

R

O

O

R N I

A T

I L N

Ž A I

TRNAVA, MARTIN, TRENČÍN, POPRAD

TRNAVA:

Trnava je krajské mesto Trnavského kraja. Je to najstaršie mesto na Slovensku. Ako prvé mesto dostala výsady slobodného kráľovského mesta. V minulosti tu sídlili ostrihomskí arcibiskupi. Trnava sa stala na 250 rokov centrom katolíckej cirkvi v Uhorsku. Boli tu postavené mnohé kostoly. Preto dostala prívlastok „slovenský Rím“. V 17.storočí tu vznikla Trnavská univerzita.

Mestská veža

Kostol sv. Jána Krstiteľa

Úloha č.9:Doplň písmená do slov:

Slo_e_s_ý R_m

_ráľ_vské m_sto

O_tr_h_mský a_ci_isk_p

T_navs_á u_iv_rz_ta

MARTIN:

Mesto Martin leží v Žilinskom kraji. Je to historické centrum Turca. Preteká ním rieka Turiec. Od roku 1863 tu sídli Matica slovenská. V roku 1918 tu bola podpísaná Martinská deklarácia, ktorou sme sa my, Slováci, prihlásili k Československej republike. Nachádza sa tu Národný cintorín, ktorý je miestom posledného odpočinku mnohých významných osobností slovenského života. Sídlí tu Jesseniova lekárska fakulta.

Matica slovenská- národná kultúrna pamiatka

Úloha č.10: Kukučie vajce. Nájdi a prečiarkni slovo, ktoré nepatrí k ostatným v bubline:

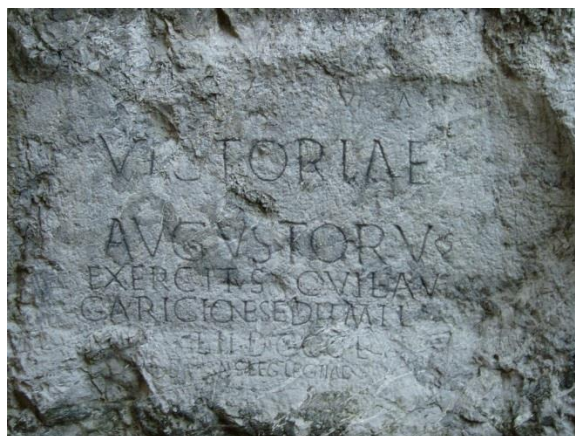

TRENČÍN:

Trenčín je krajským mestom Trenčianskeho kraja. Nachádza sa na rieke Váh. V minulosti tu siahala Rímska ríša, Rimania zanechali nápis na hradnej skale. Latinsky sa Trenčín volal Laugarício. Okolo 11.storočia tu bol postavený Trenčiansky hrad, v ktorom mal sídlo Matúš Čák . Trenčín je známy ako mesto módy. Každoročne sa tu koná hudobný festival- Pohoda.

Trenčiansky hrad

Rímsky nápis na hradnej skale

Úloha č.11:Zakrúžkuj správnu odpoveď:

Cez Trenčín preteká rieka:

- ❖ Poprad
- ❖ Turiec
- ❖ Váh
- ❖ Dunaj
- ❖ Morava

POP RAD:

Poprad je mesto v Prešovskom kraji. Vďaka svojej polohe dostal prívlastok vstupná brána do Vysokých Tatier. Leží na rieke Poprad. Neďaleko Popradu- v Gánovciach bol nájdený odliatok mozgovne neandertáľca. V 13.storočí žili v Poprade nemeckí prisťahovalci. V 14.st. sa dostal do poľského zálohu. V Poprade sa vyrábajú vagóny a v časti Matejovce sa vyrábajú práčky. Nachádza sa tu letisko Poprad -Tatry. Oddýchnuť sa dá v termálnych bazénoch v aquacity.

Termálne kúpalisko AquaCity Poprad

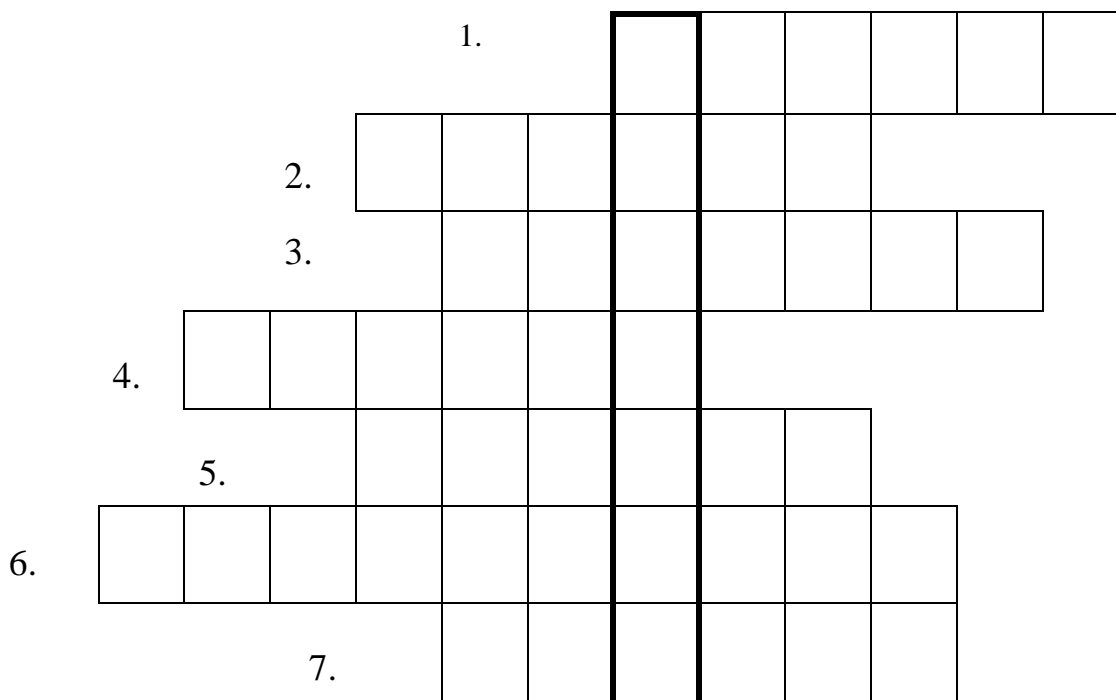
Odliatok mozgovne neandertáľca

Úloha č.9:Zakrúžkuj, čo vyplýva z tvrdenia:

Poprad tvorí vstupnú bránu do Vysokých Tatier.

- a) V Poprade je termálne kúpalisko AquaCity
- b) V Poprade žili nemeckí prisťahovalci
- c) Poprad leží blízko Vysokých Tatier
- d) V Poprade sa vyrábajú vagóny

Úloha č.10: Vyrieš tajničku (o mestách Trnava, Martin, Trenčín, Poprad)

- 1. Ktorá rieka preteká cez Martin?
- 2. Ktoré mesto tvorí „bránu do Tatier“?
- 3. Ktoré mesto má prívlastok „mesto módy“.
- 4. Kde sídli Matica slovenská?
- 5. Čo sa vyrába v Poprade -Matejovciach?
- 6. Ako sa latinsky nazýval Trenčín?
- 7. Ktoré mesto bolo nazývané „slovenský Rím“?

Tajnička: Matúš Čák sídlil v meste

Pri riešení nasledujúcich úloh použi informácie o všetkých spomínaných mestách.

Úloha č.11: Nesprávne tvrdenie vyfarbi farbičkou:

Bratislava je hlavné mesto Slovenska.
Poprad leží v Trnavskom kraji.
V Trnave je postavený Trenčiansky hrad
Centrom SNP bola Banská Bystrica.

Úloha č.12: Do vety doplň správne slovo:

Druhým najväčším mestom Slovenska je mesto

- a) Trenčín b) Košice c) Bratislava d) Prešov

Úloha č.13: Označ ☺ k správnej odpovedi a ☹ k nesprávnej odpovedi:

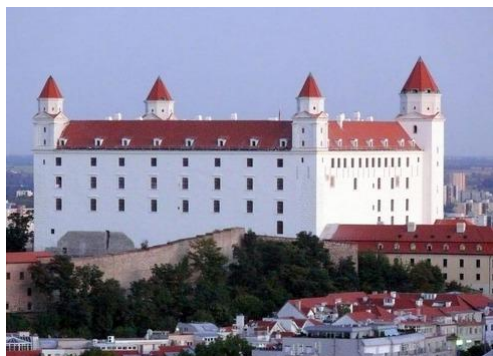
Prešov sa označuje ako „slovenský Rím“.	
Trenčín je vstupnou bránou do Vysokých Tatier.	
V Martine má sídlo Matica slovenská.	
Pribina sídlil v Nitre.	
Cez Košice preteká rieka Hornád.	
Banská Bystrica má viac ako 100 tisíc obyvateľov.	

Úloha č.14: V mape sú mestá označené číslami. K číslam doplň názvy týchto miest:

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	

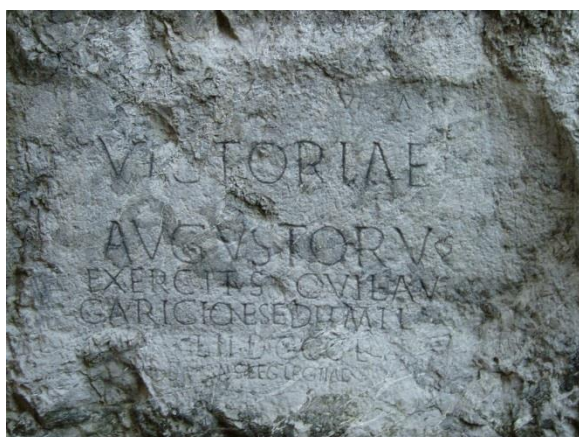
Úloha č.15:K obrázkom doplň - čo je to a v ktorom meste sa to nachádza:

--	--

--	--

--	--

--	--

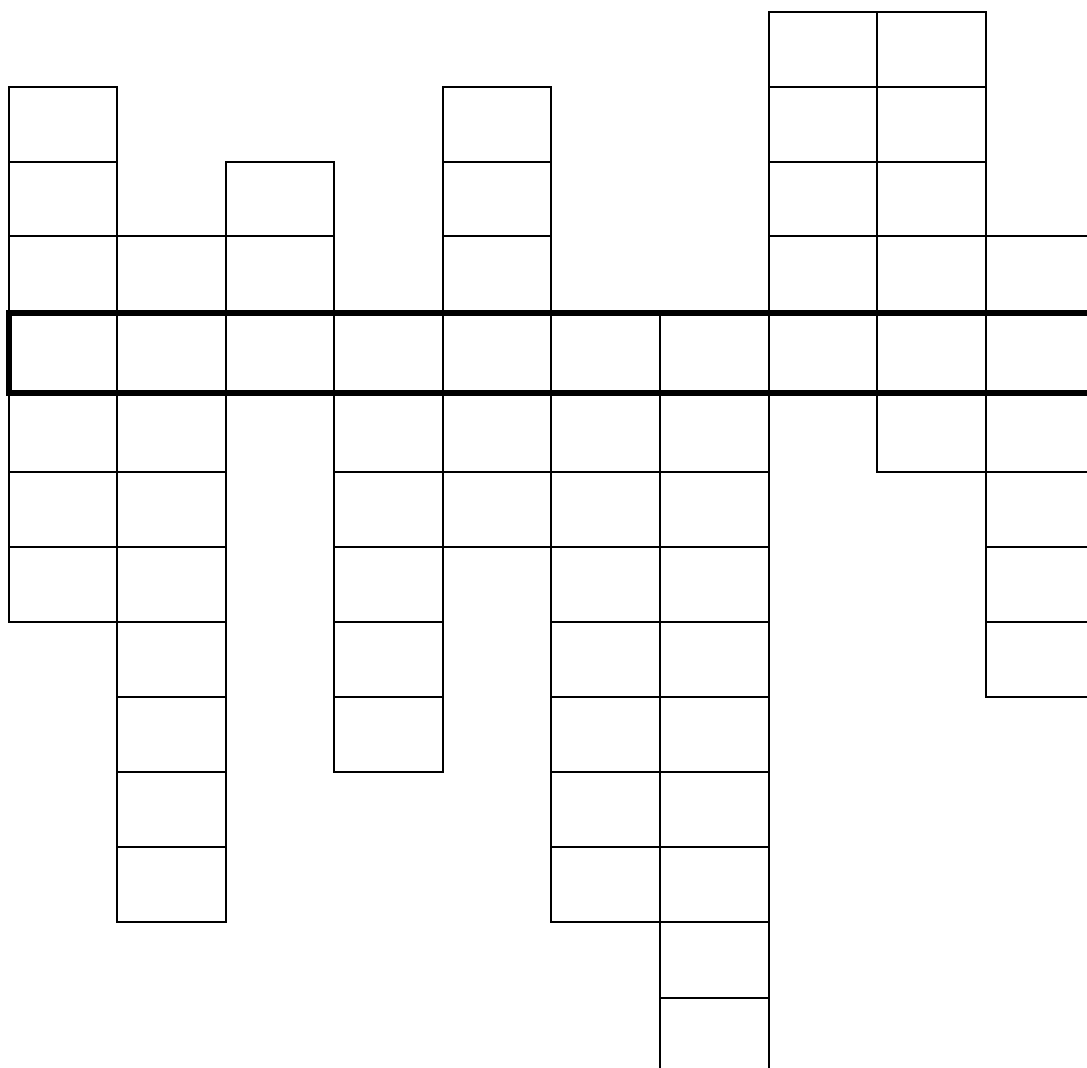
--	--

--	--

Úloha č.16: Vyrieš hrebeňovku (slová zapisuj zhora nadol):

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

1. Ako sa volalo knieža, ktoré sídlilo v Nitre?
2. Ako sa volala Bratislava v minulosti?
3. Aké autá sa vyrábajú v Žiline?
4. Aká rieka preteká cez Prešov?
5. V ktorom meste sa vyrábajú výrobky zo železa?
6. Ako sa volá chemický závod v Bratislave?
7. Ako sa Trenčín volal po latinsky?
8. Pri ktorom meste sa nachádza vrch Zobor?
9. V ktorom meste sídli Trnavská univerzita?
10. V ktorom meste sídli Jesseniova lekárska fakulta?

Hrebeňovka: Hlavným mestom Slovenska je